

РЕЦЕНЗИЯ

от

доцент доктор инж. Галин Райнов Иванов

началник на катедра „Мениджмънт на сигурността и отбраната“
при Военна академия „Георги Стойков Раковски”

Област на висшето образование: 9. „Сигурност и отбрана”

Професионално направление: 9.1. „Национална сигурност”

Научна специалност: „Организация и управление извън сферата
на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)”

България, София, п.к. 1504,

Бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ № 82,

Тел.: +359 02 92 26670, Факс: +359 02 92 26539,

E-mail: iwanow_off@abv.bg

на научните трудове, представени на конкурса за заемане на академична длъжност „доцент” от област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност „Съвременни модели на сигурността. (Сигурност на електронната комуникация и интелектуалната собственост)“, обявена със Заповед на Ректора на АНИС № 104/05.01.2026 г. и обнародвана в Държавен вестник бр. 49/17.06.2025г.

На кандидата: д-р Алена БУЗОВА

Основание за изготвяне на становището:

Заповед на Ректора на Академия за национална и информационна сигурност
– гр. Пловдив № 104/05.01.2026 г.

София, 2026г.

1. Обща характеристика на научноизследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата

Единственият кандидат в конкурса **д-р Алена БУЗОВА** е предложила за становище (по Списък на научните трудове) **16 (шестнадесет) труда с общ обем от 461 страници, от които един хабилитационен труд – публикувана монография в съответната научна област, една монография (публикувана монография, която не е представена като основен монографичен труд), публикувана книга на база на защитен дисертационен труд, 13 (тринадесет) статии, публикувани в научни списания и сборници с научно рецензиране. Цитиранията на кандидата отговарят на наукометричните показатели в професионалното направление на конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“.**

От тях за становище се приемат 15 броя от предоставения списък на научните трудове на кандидата с номера [3.1, 4.1, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9, 7.10, 7.11, 7.12 и 7.13], с общ обем от 332 страници по класификация на научната продукция както следва:

- монография (основен монографичен труд) – 1 брой – [3.1.] с обем от 139 страници;
- монография (публикувана монография, която не е представена като основен монографичен труд) – 1 брой – [4.1.] с обем от 100 страници;
- публикации – статии 13 броя – [7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9, 7.10, 7.11, 7.12 и 7.13] с обем от 93 страници.

Трудовете на кандидата са на достъпен език и намират много добра реализация, както сред експертите в областта, така и сред читателите не специалисти. Резултатите от подобно научно изследване са безусловно необходими и определено биха способствали за усъвършенстване на индивидуалната и комплексната подготовка на служителите от службите за вътрешен ред и сигурност в пълен обем на изискванията и динамиката за развитие на съвременната среда за сигурност. Ползват се в учебния процес от студенти и докторанти. В своята съвкупност научните разработки на **д-р Алена БУЗОВА** напълно отговарят на тематичната насоченост на обявения конкурс и представят автора като сериозен изследовател в областта на националната сигурност.

2. Становище, относно наличието или липсата на плагиатство

Към дата на изготвяне на становището не ми е известно да са постъпили сигнали относно публикациите на кандидата за плагиатство от анонимен или не анонимен характер.

Нямам данни представените научни трудове или части от тях да са плагиатствани.

3. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Д-р Алена БУЗОВА е доказан експерт от теорията и практиката в образователната система на Словакия, свързан с националната сигурност, администрацията и управлението с над 20 годишен експертен опит в предметните области. Кандидатът има множество квалификационни обучения в страната и чужбина.

4. Основни научни резултати и приноси

Основните научни резултати и приноси на *д-р Алена БУЗОВА* могат да се определят като научни и научно-приложни.

Като **научни приноси** могат да се определят:

- Анализирана и допълнена е дефиницията на понятието „комуникация“.
- Представено е авторово определение на термина „корпоративна комуникация“.
- Предложени и допълнени са основните принципи на сигурността в електронната комуникация.
- Предложена е нова категоризация на приложенията, според поддържаните комуникационни канали и тяхната сигурност.

Като **научно-приложни приноси** могат да се определят:

- Предложена е основна типология на методи за криптиране на комуникациите.
- Анализирани е механизъм за съдебното сътрудничество в рамките на Европейския съюз, свързан със сигурността на електронната комуникация.
- Създаден е модел за практическо използване на електронната комуникация като доказателство.

5. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

Посочените по-горе приноси са отразени в рецензираните публикации на *д-р Алена БУЗОВА* и се прилагат в учебния процес на специализираното висше учебно заведение в Словакия, насочено към обучение в областта на сигурността. Рецензираните материали са имплементирани в предлаганите програми за обучение, свързани с управление на националната сигурност, административното управление, рисковете и защитата и сигурността в Университетът по управление на сигурността в Кошице, Словакия. Същите спомагат за развитие на теорията и практиката в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“.

6. Критични бележки относно представените за становище публикации

Представените за рецензиране публикации са самостоятелни научни трудове по актуални проблеми и с постигнатите научни и научно-приложни приноси доказва способността на *д-р Алена БУЗОВА* самостоятелно да разработва въпроси, важни за системата за национална сигурност.

Без да откривам някакви съществени слабости в цялостната конструкция от предложените за становище научноизследователски трудове, си позволявам да предложа на кандидата да развие представянето на своите научни разработки чрез повече издания на български език, както и да публикува своя основен хабилитационен труд със заглавие „Ефективността на електронната комуникация в контекста на управленските дейности“ на български език, за да може същият да се използва от българските обучаеми, преподаватели и изследователи в Академия за национална и информационна сигурност – Пловдив и университети в страната, обучаващи студенти и докторанти в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“.

7. Заключение

Нямам съвместни публикации с кандидата. Считаю, че трудовете представени по конкурса, са нейно лично дело и успешно защитават изявените в справката претенции за оригинални научни и приложни приноси.

Предоставената от кандидата в конкурса за академична длъжност „Доцент“ *д-р Алена БУЗОВА* документация и научна продукция напълно отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото прилагане.

8. Оценка на кандидатите

Оценявам положително постигнатите резултати и дейността на единствения кандидат в конкурса **д-р Алена БУЗОВА**, същата отговаря на изискванията на чл. 2 (3), т. 3 от Закона за развитие на академичния състав в Република България, минималните изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности в Област 9. Сигурност и отбрана, Професионално направление 9.1. Национална сигурност от Правилника за прилагане на закона за развитие на академичния състав в Република България и **давам своята положителна оценка.**

Предлагам на уважаемото Научно жури по конкурса да класира кандидата, **д-р Алена БУЗОВА** и да предложи на Съвета на Факултет „Национална сигурност и обществен ред“ да бъде избрана и да заеме **академичната длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност** във Факултет „Национална сигурност и обществен ред“ на Академия за национална и информационна сигурност – Пловдив.

ЧЛЕН НА ЖУРИТО:

ДОЦЕНТ Д-Р ИНЖ.

ГАЛИН ИВАНОВ

01.02.2026 г.